Obsah

1. Úvod 5
2. Eroze půd – pojem, příčiny a druhy eroze a její rozsah 6
Pojem eroze půdy 6
Přirozená eroze 6
Nadměrná eroze 6
Přípustný smyv 7
Eroze jako degradační půdní proces 8
Příčiny a druhy eroze půd 10
Vodní eroze 10
Větrná eroze 11
Ledovcová eroze 11
Gravitační eroze 11
Příčiny a souvislosti současné vysoké erozní ohroženosti půd 12
Zornění zemědělské půdy 12
Scelování pozemků v minulosti 12
Odstraňování krajinných prvků 13
Hospodaření na pronajaté půdě 14
Pokles stavů hospodářských zvířat 14
Změny v osevních plochách pěstovaných plodin 15
Změny ve využití krajiny 15
Nevhodná agrotechnika plodin a jejich rozmístění na pozemcích 16
Změny klimatu 16
Rozsah eroze 16
Vodní eroze 17
Větrná eroze 18

Škodlivé projevy vodní eroze v zemědělství ... 20
Snížení výnosů zemědělských plodin ... 20
Přímé škody na zemědělské půdě a pěstovaných plodinách ... 20
Sedimenty v nádržích ... 21
3. Legislativní úprava protierozní ochrany půd ... 22
Platná legislativní úprava ... 22
ČSN 75 4500 (1996) Protierozní ochrana zemědělské půdy ... 22
ČSN 75 0142 (1992) Názvosloví protierozní ochrany půdy ... 22
Zákon č. 334/1992 Sb. ... 22
Zákon č. 254/2001 Sb. ... 23
Vyhláška č. 545/2002 Sb ... 23
Nařízení vlády č. 108/2008 Sb. ... 23
Nařízení vlády č. 479/2009 Sb. ... 24
Navrhovaná legislativní úprava ... 25
Evropská strategie ochrany půdy ... 25
Novela zákona č. 334/1992 Sb. ... 25
4. Protierozní ochrana půdy a předmět dotací ... 27
HRDP 2004 – 2006 ... 27
PRV 2007 – 2013 ... 27
5. Eroze půdy a požadavky podmíněnosti ... 28
Východisko protierozních standardů ... 28
Protierozní ochrana půdy v dotačních podmínkách do roku 2009 ... 28
Současné protierozní standardy GAEC ... 29
GAEC 1 ... 29
GAEC 2 ... 29
6. Eroze půdy a LPIS ... 30
Model USLE ... 30
Rovnice pro výpočet smyvu ... 30

Faktor R 30
Faktor K 31
Faktor LS 31
Faktor C 32
Faktor P 34
Textové/tabulkové informace týkající se eroze v LPIS 34
Grafické vrstvy týkající se eroze v LPIS 36
Eroze – podkladová vrstva 36
Vrstva protierozních opatření 36
Vrstva odtokových linií 37
Vrstva vrstevnic 39
Vrstva vhodnosti vrstevnicového setí/sázení 39
Protierozní opatření 40
Přehled kódů protierozních opatření 40
Zákazy a omezení vyplývající z GAEC 2 41
Půdoochranné technologie pro účely GAEC 2 42
Půdoochranné technologie pro silně erozně ohrožené půdy 42
Půdoochranné technologie pro mírně erozně ohrožené půdy 43
Pokryvnost povrchu půdy rostlinnými zbytky 43
Realizace protierozních opatření GAEC 2 43
7. Protierozní ochrana půd 45
Organizační protierozní opatření 45
Tvar a velikost pozemku 45
Delimitace kultur 45
Ochranné zatravnění 45
Zatravnění meziřadí 45
Ochranné zalesnění 46
Protierozní rozmísťování plodin 46

Protierozní osevní postupy 46
Pásové střídání plodin 47
Agrotechnické protierozní opatření 47
Protierozní agrotechnika na orné půdě 47
Hrázkování/důlkování 47
Mulčování 48
Biotechnická a technická protierozní opatření 48
8. Možnosti protierozní ochrany půd v OPŽP 49
Prioritní osa 1- Zlepšování vodohospodářské infrastruktury a snižování rizika povodní 49
Prioritní osa 6 – Optimalizace vodního režimu krajiny 49